Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2014-04-09

LS 1402-0247

LANDSTINGSSTYRELSEN
14-05-20 00006

Landstingsstyrelsen

Yttrande över landstingsrevisorernas projektrapport 12/2013, Beredskaps- och säkerhetsarbetet – övergripande styrning och samordning

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Landstingsrevisorerna i revisorsgrupp I har översänt projektrapport 12/2013, Beredskaps- och säkerhetsarbetet – övergripande styrning och samordning, till landstingsstyrelsen för yttrande.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande över landstingsrevisorernas projektrapport 12/2013, Beredskaps- och säkerhetsarbetet – övergripande styrning och samordning, enligt landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Landstingsrådsberedningens motivering

Ett väl organiserat, effektivt och systematiskt beredskaps- och säkerhetsarbete av hög kvalitet är en förutsättning för landstingets verksamhet och dess förmåga att leverera service till medborgarna även i händelse av kris och svåra påfrestningar i samhället.

Med anledning av revisorernas rekommendationer kommer ett antal åtgärder att genomföras: En samordnad funktion för landstingsövergripande kris- och beredskapsfrågor kommer att etableras inom avdelningen SLL Säkerhetsfrågor. Ett ledningssystem för säkerhetsfrågor anpassat till landstingets arbetsordning, reglemente och delegationsordning kommer att etableras. Uppdaterade, tydliga och samstämmiga styrdokument kommer att tas fram. En handlingsplan för beredskaps- och säkerhetsfrågor kommer att utarbetas. Rådet för riskhantering och säkerhet kommer att återuppta sitt arbete och genomföra

en uppföljning av säkerhetsarbetet. Tydliga rutiner och rapporteringsvägar gällande allvarliga incidenter kommer att tas fram och ett incidentshanteringssystem för rapportering av allvarligare händelser etableras. En form för samverkan med hälso- och sjukvårdsförvaltningen kommer att utarbetas gällande avtalsutformning och uppföljning med avseende på beredskaps- och säkerhetsarbete. Processtöd för systematiskt säkerhetsarbete gällande kravställning, kontroll av efterlevnad och riskhantering kommer att införas.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 mars 2014
Landstingsrevisorernas projektrapport 12/2013, Beredskaps- och säkerhetsarbetet – övergripande styrning och samordning

Torbjörn Rosdahl

Kristoffer Tamsons

Landstingsstyrelsens förvaltning
Säkerhet

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-03-31

LS 1402-0247

Handläggare:
Vesna Lucassi

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -04- 01
Dnr LS 1402-0247
Roto I

Landstingsstyrelsen

Yttrande över landstingsrevisorernas projektrapport 12/2013, Beredskaps- och säkerhetsarbetet – övergripande styrning och samordning

Ärendebeskrivning

Landstingsrevisorerna i revisorsgrupp I har översänt projektrapport 12/2013, Beredskaps- och säkerhetsarbetet – övergripande styrning och samordning, till landstingsstyrelsen för yttrande.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 31 mars 2014
Landstingsrevisorernas projektrapport 12/2013, Beredskaps- och säkerhetsarbetet – övergripande styrning och samordning

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande över landstingsrevisorernas projektrapport 12/2013, Beredskaps- och säkerhetsarbetet – övergripande styrning och samordning, enligt landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Landstingsrevisorerna konstaterar vid revisionstillfället år 2013 brister i samordningen av det övergripande beredskaps- och säkerhetsarbetet. Landstingsstyrelsens förvaltning anser att landstingsrevisorernas rapport i huvudsak ger en rättvisande bild av situationen vid revisionstillfället. Arbetet med att inarbeta revisorernas rekommendationer har påbörjats.

Bakgrund
I revisionens föregående granskning av säkerhetsområdet, rapport 5/2008, Säkerhetsarbetet i Stockholms läns landsting – en översiktlig granskning, konstaterades bland annat att samverkan och helhetsperspektiv behövde förbättras i landstingets säkerhetsarbete, att en systematisk samlad

uppföljning på säkerhetsområdet behövde utvecklas, att säkerhetspolicyn behövde bli mer känd och få en ökad tyngd inom landstinget och hos externa vårdgivare samt att det, inom landstinget, saknades en definition av vad som innefattas i begreppet säkerhet.

I en förstudie inom området under sommaren 2013 konstaterade revisionen att flera av de iakttagelser som gjordes under 2008 års granskning kvarstod. Beslut togs därför att genomföra en granskning av hur beredskaps- och säkerhetsarbetet styrs inom landstinget utifrån landstingsstyrelsens övergripande ansvar inom området.

Granskningen genomfördes under hösten år 2013, och baserades på dokumentstudier samt på intervjuer med bland annat företrädare för vården, trafiken, fastigheter, enheten för regional kris- och katastrofberedskap liksom länsstyrelsen och Program för samverkan – Stockholmsregionen, om hur de upplever landstingsstyrelsens styrning och samordning inom området.

Den övergripande revisionsfrågan i granskningen var:

- Sker styrning och samordning av beredskaps- och säkerhetsarbetet utifrån landstingsstyrelsens övergripande ansvar?

I projektrapporten 12/2013, Beredskaps- och säkerhetsarbetet – övergripande styrning och samordning, konstaterar revisionen brister inom granskade områden. Det handlar i huvudsak om bristande målstyrning samt bristande systematisk samordning av beredskaps- och säkerhetsarbetet. Landstingsrevisorernas samlade bedömning är att den centrala samordningen och uppföljningen behöver stärkas för att säkerställa ett effektivt beredskaps- och säkerhetsarbete inom landstinget.

Landstingsstyrelsen ges i rapporten följande rekommendationer:

- ta fram tydliga och uppföljningsbara mål för landstingets säkerhetsarbete som utgår från en enhetlig definition av säkerhetsbegreppet
- se över befintliga styrdokument inom området så att dessa är samstämmiga samt anpassade till aktuell lagstiftning och landstingets befintliga organisation
- säkerställ en aktiv samordning och uppföljning inom beredskaps- och säkerhetsområdet i syfte att de uppgifter som ålagts säkerhetsrådet och centrala säkerhetsstrategen blir genomförda.

Utifrån dessa övergripande rekommendationer lämnar revisionen ett antal mer detaljerade rekommendationer.

Överväganden
Stockholms läns landsting ansvarar för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården, kollektivtrafiken, regionplaneringen och andra viktiga uppgifter i Stockholms län. Ett väl organiserat, effektivt och systematiskt beredskaps- och säkerhetsarbete av hög kvalitet är en förutsättning för landstingets verksamhet och dess förmåga att leverera service till medborgarna även i händelse av kris och svåra påfrestningar i samhället. Arbetet med beredskaps- och säkerhetsfrågorna inom landstinget regleras främst genom lagar och författningar. De grundläggande kraven anges i landstingets styrdokument för säkerhet och krishantering. Styrningen baseras även på landstingets arbetsordningar, reglemente och delegationsordning. För att säkerställa beredskapen och säkerheten krävs att landstinget har en tydlig styrning inom dessa områden och att arbetet sker med samsyn och i samverkan mellan landstingets olika verksamheter.

Landstingsstyrelsens förvaltning anser att landstingsrevisorerna i huvudsak ger en rättvisande bild av situationen vid revisionstillfället. De påtalade bristerna beror till största del på att rollen som central säkerhetsstrateg dels varit obemannad under delar av år 2013, dels på att resurserna inte helt står i paritet med behoven. Beredskaps- och säkerhetsfrågorna har dessutom hanterats i olika enheter inom landstingsstyrelsens förvaltning, vilket medfört brister i samordningen av dessa områden. Därmed har det inte bedrivits ett tillräckligt systematiskt arbete kring beredskaps- och säkerhetsfrågorna.

Ett mer systematiskt arbete med säkerhetsfrågorna påbörjades under hösten 2013 med anledning av revisorernas rekommendationer. En landstingsövergripande inventering av risker genomfördes under år 2012. En ny inventering kommer att genomföras och ligga till grund för riskanalyser och åtgärder för att minska sårbarheten i landstinget samt för uppbyggnaden av förmågan att agera vid kriser.

Under senare delen av år 2013 skapades en tydlig struktur för uppföljning av säkerhetsarbetet. I de landstingsövergripande målen för år 2014, som är fastställda av landstingsfullmäktige den 11-12 juni 2013 (LS 1301-0040), finns en indikator för säkerhet. Indikatorn ger möjlighet till en landstingsövergripande målstyrning av säkerhetsarbetet och alla förvaltningar och bolag kommer att ha ansvar för att följa upp samt rapportera sitt arbete i årsbokslutet.

Landstingsstyrelsens förvaltning delar revisionens uppfattning att förnyade ansträngningar behövs för att revidera och genomföra nödvändiga aktiviteter inom beredskaps- och säkerhetsområdet. Rollen som central säkerhetsstrateg är nu åter bemannad på heltid. En avdelning för säkerhetsfrågor bildades i mars 2014 med syftet att styra, samordna och följa upp det övergripande arbetet. Avsikten är att inom avdelningen även etablera en funktion för samordning av de övergripande beredskapsfrågorna. Avdelningen kommer under år 2014 att adressera samtliga områden som revisionen tagit upp i sin rapport. Arbetet med att förnya de styrande dokumenten, återuppta samverkan genom Rådet för riskhantering och säkerhet (RRS) samt att utarbeta en handlingsplan för området kommer att prioriteras.

Därutöver kommer utbyggnaden och metodutvecklingen av Rakel, ett nationellt kommunikationssystem för samverkan och ledning, att fortsätta inom landstinget under år 2014. Syftet är att stärka landstingets krishanteringsförmåga och att underlätta den dagliga kommunikationen i landstingets verksamheter.

Landstingsrevisorerna har även noterat att det sker avtalsstyrning och -uppföljning gällande beredskap och säkerhet inom trafik- och fastighetsområdet. Inom hälso- och sjukvårdsområdet, noterar revisionen, sker inte detta på motsvarande sätt. Landstingsstyrelsens förvaltning avser stärka samarbetet med hälso- och sjukvårdsförvaltningen i denna fråga i syfte att finna en bra grund för att utveckla styrnings- och uppföljningsarbetet av leverantörer och privata vårdgivare.

Med anledning av revisionens rekommendationer kommer följande åtgärder att genomföras:

- En samordnande funktion för landstingsövergripande kris- och beredskapsfrågor kommer att etableras inom avdelningen SLL Säkerhetsfrågor, där informationssäkerhets- och säkerhetsfrågorna nu är organiserade.
- Ett ledningssystem för säkerhetsfrågor anpassat till landstingets arbetsordning, reglemente och delegationsordning kommer att etableras.
- Uppdaterade, tydliga och samstämmiga styrdokument med en enhetlig definition av säkerhetsbegreppet kommer att tas fram samt kommuniceras till förvaltningar och bolag.
- En handlingsplan för beredskaps- och säkerhetsarbete i syfte att säkerställa ett mer strukturerat och långsiktigt arbete inom landstinget kommer att utarbetas.

- Arbetet inom Rådet för riskhantering och säkerhet (RRS) kommer att återupptas.
- RRS kommer att genomföra en övergripande uppföljning av säkerhetsarbetet
- Tydliga rutiner och rapporteringsvägar gällande allvarliga incidenter och avvikelser inom säkerhetsområdet kommer att tas fram.
- En form för samverkan med hälso- och sjukvårdsförvaltningen gällande avtalsskrivning och avtalsuppföljning avseende entreprenörernas beredskaps- och säkerhetsarbete kommer att utarbetas.
- Processtöd för systematiskt säkerhetsarbete inom landstinget gällande kravställning, kontroll av regelefterlevnad och riskhantering kommer att införas.
- Ett incidenthanterings-/avrapporteringssystem för inrapportering av allvarligare händelser inom landstinget kommer att etableras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Det uppstår inga ekonomiska konsekvenser av beslutet. Kostnaderna för ovan beskrivna aktiviteter ryms inom ordinarie budget.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Anders Nyström
Biträdande förvaltningschef

PROJEKTRAPPORT NR 12/2013

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -02- 25
Dnr LS 1402-0247

Övergripande styrning och samordning av landstingets beredskaps- och säkerhetsarbete

Landstingsrevisorerna
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Landstingsrevisorerna
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Revisorsgrupp I | 2014-02-20 | *Diarienummer:* RK 201309-0066

Landstingsstyrelsen

Projektrapport 12/2013
Övergripande styrning och samordning av landstingets beredskaps- och säkerhetsarbete

Revisorerna i revisorsgrupp I beslutade att överlämna rapporten till landstingsstyrelsen för yttrande senast 2014-06-04.

Revisorernas samlade bedömning är att den centrala samordningen och uppföljningen behöver stärkas för att säkerställa ett effektivt beredskaps- och säkerhetsarbete inom landstinget.

Revisorerna vill till landstingsstyrelsen särskilt framhålla att det behöver tas fram tydliga och uppföljningsbara mål för landstingets säkerhetsarbete som utgår från en enhetlig definition av säkerhetsbegreppet. Vidare menar revisionen att befintliga styrdokument inom området behöver ses över så att dessa är samstämmiga samt anpassade till aktuell lagstiftning och landstingets befintliga organisation. Avslutningsvis vill revisionen framhålla vikten av att landstingsstyrelsen säkerställt att de uppgifter som ålagts säkerhetsrådet och koncernsäkerhetsstrategen blir genomförda.

I övrigt hänvisar revisorerna till revisionskontorets rapport.

Paragrafen justerades omedelbart.

Kenneth Strömberg
ordförande

Anne Fahl
sekreterare

Landstingsrevisorerna
Box 22230
104 22 Stockholm

Telefon: 08-737 25 00
Fax: 08-737 53 50
E-post: landstingsrevisorerna@rev.sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 23 21 00 - 0016
www.sll.se/rev

Besök oss: Hantverkargatan 25 B, T-bana Rådhuset

INNEHÅLL

1 SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER 4

2 UTGÅNGSPUNKTER FÖR GRANSKNINGEN 6

2.1 Motiv till granskningen 6
2.2 Revisionsfråga 6
2.3 Avgränsning 6
2.4 Bedömningsgrunder 7
2.5 Metod 7

3 TYDLIGHET I ANSVAR OCH ROLLER 7

3.1 Säkerhet, avsaknad av definition och mål 7
3.2 Ansvar och övergripande styrdokument 8
3.3 Revisionskontorets bedömning 9

4 SYSTEMATISK SAMORDNING AV BEREDSKAPS- OCH SÄKERHETSARBETET 10

4.1 Centrala aktörer i landstinget 10
4.2 Regional samverkan 12
4.3 Revisionskontorets bedömning 13

5 UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING AV BEREDSKAPS- OCH SÄKERHETSARBETET 13

5.1 Uppföljning inom landstingskoncernen 14
5.2 Uppföljning av externa utförare 14
5.3 Revisionskontorets bedömning 14

Bilaga 1: Definitioner av nyckelbegrepp

1 Slutsatser och rekommendationer

Revisionen har granskat styrningen och samordningen av beredskaps- och säkerhetsarbetet i Stockholms läns landsting (SLL) utifrån landstingsstyrelsens övergripande ansvar inom området. Policy och riktlinjer för säkerhet inom Stockholms läns landsting, *säkerhetspolicyn*[1] från 2005, anger att landstingsstyrelsen har det övergripande ansvaret för samordning och uppföljning och därmed också för säkerheten inom landstinget. Varje nämnd och styrelse är dock ytterst ansvariga för säkerhetsarbetet inom sina respektive verksamheter.

Det bedrivs ett gediget beredskaps- och säkerhetsarbete på många håll inom landstingskoncernen. För att säkerställa ett effektivt beredskaps- och säkerhetsarbete inom hela landstinget behöver dock den centrala samordningen och uppföljningen av säkerhetsfrågorna stärkas.

För att möjliggöra för alla aktörer att arbeta på ett likartat sätt bör en definition av säkerhet utformas och kommuniceras. Likaså behöver tydliga och uppföljningsbara mål för landstingets säkerhetsarbete utvecklas.
Avsaknaden av definition och mål innebär en risk för att landstingets olika nämnder och bolagsstyrelser tolkar de centrala dokumenten olika inom sina respektive verksamheter.

Inom ramen för landstingets säkerhetsorganisation finns två centrala och viktiga funktioner för samordning och uppföljning av säkerhetsarbetet; säkerhetsrådet och koncernsäkerhetsstrategen. Rådet har inte haft några sammanträden på flera år och funktionen som koncernsäkerhetsstrateg har varit obemannad under stora delar av 2013. Det innebär att rådet och koncernsäkerhetsstrategen inte har kunnat verka på det sätt som förutsätts i gällande styrdokument. Som en konsekvens har samordningen och uppföljningen inom säkerhetsområdet blivit eftersatt.

Revisionen kan konstatera att flera av de gällande centrala styrdokumenten inom området inte är uppdaterade. Styrdokumenten har inte anpassats till aktuell lagstiftning, t.ex. saknas en plan för landstingets krishantering för innevarande mandatperiod. Den senast fastställda planen är från föregående mandatperiod, beslutad av fullmäktige i april 2009. Styrdokumenten har inte heller anpassats till landstingets befintliga organisation, t.ex. föreskriver gällande krishanteringsplan uppgifter för det allmänna utskottet, trots att detta avvecklades för flera år sedan. Dokumenten är inte heller helt samstämmiga. Till exempel beskriver landstingets reglemente[2] andra befogenheter för landstingets krishanteringsnämnd än vad krishanteringsplanen beskriver.

Granskningen visar också att det inte genomförts någon central uppföljning av verksamheternas beredskaps- och säkerhetsarbete. En central uppföljning skulle ge möjlighet att sprida erfarenheter i syfte att förbättra beredskaps- och säkerhetsarbetet inom koncernen. Det saknas i dagsläget bland annat ett

[1] Policy beslutad av landstingsfullmäktige 2005-12-13 och riktlinjerna antagen av landstingsstyrelsen 2005-11-08
[2] Stockholms läns landsting, Arbetsordningar, reglementen och delegationsordning, juni 2013

koncerngemensamt incidenthanterings-/avrapporteringssystem för inrapportering av allvarligare händelser, vilket försvårar landstingsstyrelsens övergripande uppföljning. Styrande dokument bör kompletteras med om, och i så fall hur, resultaten från de uppföljningar och utvärderingar som verksamheterna själva genomför ska rapporteras till landstingets koncernledningsnivå.

I revisionens senaste granskning av säkerhetsområdet 2008 konstaterades bland annat att samverkan och helhetsperspektiv behövde förbättras i landstingets säkerhetsorganisation, och att en systematisk, samlad uppföljning på säkerhetsområdet behövde utvecklas. Avslutningsvis kan revisionen konstatera att flera av revisionens tidigare iakttagelser kvarstår.

Rekommendationer:
Landstingsstyrelsen bör:

- ta fram tydliga och uppföljningsbara mål för landstingets säkerhetsarbete som utgår från en enhetlig definition av säkerhetsbegreppet.
- se över befintliga styrdokument inom området så att dessa är samstämmiga samt anpassade till aktuell lagstiftning och landstingets befintliga organisation.
- säkerställa en aktiv samordning och uppföljning inom beredskaps- och säkerhetsområdet i syfte att de uppgifter som ålagts säkerhetsrådet och koncernsäkerhetsstrategen blir genomförda.

2 Utgångspunkter för granskningen

2.1 Motiv till granskningen

I revisionens senaste granskning av säkerhetsområdet[3] konstaterades bland annat att samverkan och helhetsperspektiv behövde förbättras i landstingets säkerhetsorganisation, och att en systematisk, samlad uppföljning på säkerhetsområdet behövde utvecklas. Granskningen visade vidare på att säkerhetspolicyn behövde bli mer känd och få en ökad tyngd i stora delar av landstinget, likväl som hos externa vårdgivare.

I granskningen uppmärksammade revisionen vidare att det saknades en definition inom landstinget av vad som innefattas i begreppet säkerhet. I policyn och riktlinjerna saknas detta fortfarande. I landstingets krishanteringsplan från 2009 definieras koncernsäkerhet som en funktion "...för landstingskoncernen - med mål att landstingets nämnder och bolag ska kunna bedriva sin verksamhet så långt möjligt fritt från risker."

I en förstudie inom området från sommaren 2013 konstaterar revisionen att flera av de iakttagelser som gjordes under 2008 års granskning kvarstår. Revisorsgrupp I beslutade därför att genomföra en granskning av hur beredskaps- och säkerhetsarbete styrs i landstinget.

2.2 Revisionsfråga

Den övergripande revisionsfrågan i granskningen har varit:
Sker styrning och samordning av beredskaps- och säkerhetsarbetet utifrån landstingsstyrelsens övergripande ansvar?

Den övergripande revisionsfrågan har brutits ner i följande delfrågor:

- Finns det en systematisk samordning i landstingsstyrelsens beredskaps- och säkerhetsarbete?
- Har landstinget relevanta och sinsemellan överensstämmande centrala styrdokument inom området?
- Är beredskaps- och säkerhetsarbetet organiserat så att ansvaret är tydligt uttalat?
- Hur sker uppföljning av verksamheternas beredskaps- och säkerhetsarbete?

2.3 Avgränsning

I policy och riktlinjer för säkerhet inom SLL listas ett antal skyddsområden såsom brandskydd, hot och våld, säkerhet i fastigheter, skydd mot intrång, oegentligheter med flera. Sedan 2008 års granskning av säkerhetsarbetet i SLL har revisionen genomfört flera granskningar inom dessa områden, till exempel brandskyddet i landstingets vårdlokaler och inom kollektivtrafiken, skyddad identitet samt tillämpningen av informationssäkerheten inom vården. Under hösten 2013 har också en granskning gjorts av skal- och tillträdesskydd vid trafikens lokaler[4].

[3] Rapport 5/2008 - Säkerhetsarbetet I Stockholms läns landsting – en översiktlig granskning
[4] Rapport 09/2013 Skal- och tillträdesskyddet inom kollektivtrafiken – en granskning av skyddet för anläggningar och fordon.

Mot bakgrund av ovan nämnda granskningar syftar denna granskning till en bedömning av landstingsstyrelsens ansvar för beredskaps- och säkerhetsarbete ur ett övergripande styrningsperspektiv.

2.4 Bedömningsgrunder

Bedömningarna i granskningen baseras främst på SLL:s interna dokument angående bl.a. ansvar och uppgifter på säkerhetsområdet för verksamheterna inom landstinget:

- SLL:s arbetsordningar, reglementen och delegationsordning (juni 2013) i syfte att bedöma om roller och ansvar avseende säkerhetsarbetet är tydliga.
- Policy och riktlinjer för säkerhet inom Stockholms läns landsting (hösten 2005), som gäller för hela landstinget inklusive alla verksamheter som bedrivs i egen regi eller på uppdrag av förvaltningar och bolag.
- Landstingets policy och reglemente för intern kontroll (juni 2013), då arbetet med säkerhet är integrerat med landstingets interna kontrollsystem.

Även aktuell lagstiftning utgör stöd för bedömningar rörande landstingets ansvar, skyldigheter och befogenheter:

- Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. Intervjuer har genomförts med personer inom landstingsstyrelsens förvaltning (LSF) som har ett övergripande ansvar för säkerhetsfrågor inom SLL, likväl som med lokalt säkerhetsansvariga inom trafiken, vården och fastigheter.

Det är landstingsstyrelsen som är föremål för ansvarsprövning utifrån föreliggande granskning. Företrädare för hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN), Locum AB, Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO), Södersjukhuset AB (SÖS), trafiknämnden (TN), Waxholms ångfartyg AB (WÅAB), samt landstingets regionala enhet för kris- och katastrofberedskap (REK), har intervjuats i om hur de upplever landstingsstyrelsens styrning och samordning inom området. Dessutom har företrädare för Länsstyrelsen, som har ett regionalt samordningsansvar av frågorna inom länet, samt företrädare för Program för samverkan – Stockholmsregionen, ett utvecklingsprogram som Länsstyrelsen driver tillsammans med flera regionala aktörer, intervjuats kring hur de ser på landstingets beredskaps- och säkerhetsarbete.

Projektet har genomförts av Camilla Graf Morin och Johan Blomberg (projektledare) vid revisionskontoret.

3 Tydlighet i ansvar och roller

3.1 Säkerhet, avsaknad av definition och mål

Enligt säkerhetspolicyn bedrivs landstingets säkerhetsarbete med utgångspunkt från landstingets policy och reglemente för intern kontroll. Landstinget saknar en tydlig och för verksamheterna gemensam definition av begreppet säkerhet. Det finns dock en definition av intern styrning och kontroll som tillämpas inom

landstinget[5]. Definitionen lyder: en process där styrelse, ledning och övrig personal samverkar och som med rimlig grad av säkerhet ska se till att verksamhetens mål uppnås avseende:

- Effektiv och ändamålsenlig verksamhetsstyrning
- Tillförlitlig finansiell rapportering
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, förordningar och interna regler.

Det finns inga fastlagda mål för landstingets säkerhetsarbete.

3.2 Ansvar och övergripande styrdokument

Enligt *reglementet* från juni 2013[6] har landstingsstyrelsen det övergripande ansvaret för landstingets beredskaps- och katastrofplanering. Begreppet säkerhet nämns inte specifikt i reglementet.

Landstingsstyrelsen utgör krisledningsnämnd enligt *lag* (2006:544) *om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*[7]. Enligt reglementet får landstingsstyrelsen, under de förutsättningar som anges i ovan nämnda lag, överta verksamhetsansvar och beslutanderätt från övriga nämnder och styrelser inom landstinget i den omfattning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens omfattning och art. Enligt reglementet ska arbetsutskottet fullgöra landstingsstyrelsens uppgifter som krisledningsnämnd i den utsträckning styrelsen beslutar.

Det finns två parallella organisationer inom området. Säkerhetspolicyn och dess riktlinjer beskriver landstingets säkerhetsorganisation med tillhörande ansvarsnivåer. Landstingets krishanteringsplan beskriver krishanteringsorganisationen.

Enligt *säkerhetspolicyn och riktlinjerna för säkerhet* inom Stockholms läns landsting[8] ska landstinget bedriva ett systematiskt säkerhetsarbete i syfte att säkerställa integritet och trygghet för patienter, resenärer, anställda, förtroendevalda och övriga som berörs av landstingets olika verksamheter. Säkerhetspolicyn beskriver landstingets säkerhetsorganisation med ansvarsnivåer, dess riskhanterings- och säkerhetsarbete samt olika områden med särskilda krav på skyddsåtgärder.

Säkerhetspolicyn gäller för hela landstinget och för alla verksamheter som bedrivs i egen regi, eller på uppdrag av dess förvaltningar och bolag.

Enligt säkerhetspolicyn är det landstingsstyrelsen som har det övergripande ansvaret för samordning och uppföljning och därmed också det övergripande ansvaret för säkerheten inom landstinget, samtidigt som varje nämnd och styrelse är ytterst ansvarig för säkerhetsarbetet inom sina respektive verksamheter.

---

[5] För definitioner av övriga centrala begrepp inom området, se bilaga 1 till denna rapport.
[6] Stockholms läns landsting, Arbetsordningar, reglementen och delegationsordning, juni 2013
[7] I fortsättningen benämnd lag om extraordinära händelser
[8] Policy beslutad av landstingsfullmäktige 2005-12-13 och riktlinjerna antagen av landstingsstyrelsen 2005-11-08

Landstingsdirektören har, enligt säkerhetspolicyn, landstingstingsstyrelsens uppdrag att utforma strategier och handlingsplaner för säkerhetsarbetet, se till att arbetet bedrivs så effektivt som möjligt samt visa ett tydligt stöd och fördela resurser, så att säkerhetsmålen uppnås. Den beskriver vidare säkerhetsansvaret för övriga förvaltningschefer och VD:ar inom koncernen.

Krishanteringsplanen[9] *inklusive kriskommunikationsplanen*, beskriver landstingets krishanteringssystem och dess organisation. Enligt krishanteringsplanen har landstinget det regionala sektorsansvaret för hälso- och sjukvård, smittskydd och kollektivtrafiken. Planen gäller för alla verksamheter som bedrivs i egen regi av landstinget, likväl för all verksamhet som bedrivs av privata leverantörer på uppdrag av landstinget. Precis som säkerhetspolicyn, så beskriver krisledningsplanen vilket ansvar som åligger landstingets nämnder och bolagsstyrelser, landstingsdirektören och övriga förvaltningschefer och VD:ar inom koncernen. Den beskriver vidare vilket ansvar privata vårdgivare inom primärvården har vid höjd beredskap, vid katastrofer och vid extraordinära händelser.

Landstingsfullmäktige ska, enligt lag om extraordinära händelser, med utgångspunkt från genomförd risk- och sårbarhetsanalys fastställa en plan för landstingets krishantering för varje mandatperiod. En sådan plan för gällande mandatperiod har inte utarbetats. Revisionen kan konstatera att vissa intervjuade upplever att det är ett problem att landstinget saknar en aktuell krishanteringsplan, främst ur trovärdighetssynpunkt.

Den regionala katastrofmedicinska planen[10] för SLL är en plan som beskriver hur länets hälso- och sjukvård ska ledas vid allvarliga händelser. Enligt SLSO är inte planen heltäckande eftersom den i allt för liten grad tar upp primärvårdens roll i en krissituation. Inte heller frågor rörande psykologiska och sociala stödinsatser till drabbade i samband med allvarliga händelser beskrivs i tillräcklig grad enligt dem. Vid en allvarlig händelse är behovet av sådan vård ofta betydligt större än behovet av den rent somatiska vården. En landstingsintern utredning[11] kring krisstöd vid allvarliga händelser har redovisats i en rapport under 2012 med förslag på organisation och struktur för landstingets framtida psykologiska katastrofledning.

3.3 Revisionskontorets bedömning

Revisionen kan, i likhet med flera av de intervjuade, konstatera att det saknas tydliga och uppföljningsbara mål med landstingets säkerhetsarbete. Revisionen kan vidare konstatera att flera av de gällande styrdokumenten inom området inte är helt uppdaterade. Styrdokumenten har inte anpassats till aktuell lagstiftning, landstingets befintliga organisation och de är i flera avseenden inte samstämmiga.

Denna situation innebär en risk att landstingets olika nämnder och bolagsstyrelser tolkar de centrala dokumenten olika inom sina respektive verksamheter. Till exempel saknas alltjämt en definition av det grundläggande begreppet "säkerhet", vilket försvårar verksamheternas arbete inom området. Tydliga

[9] Beslutad av fullmäktige 2009-04-07
[10] Beslutad av landstingsstyrelsen 2006-02-01, reviderad 2011
[11] PKL – organisationen igår, idag och imorgon

koncernövergripande mål för säkerhetsarbetet skulle underlätta ett effektivt arbete på området.

Revisionen anser att de två styrande dokumenten, reglementet[12] och krishanteringsplanen inte är tydliga och samstämmiga vad gäller omfattning av ansvar och befogenheter för Krisledningsnämnden. Av krisledningsplanen framgår att "Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av beslutanderätten från annan *nämnd* i landstinget i den utsträckning som är nödvändig...". Av reglementet framgår att krisledningsnämnden får överta verksamhetsansvar och beslutanderätt även från *styrelser* i den omfattning som är nödvändig med hänsyn till den extraordinära händelsens omfattning och art. Om avsikten är att krisledningsnämnden ska kunna ta ett helhetsansvar för situationen även över beslutanderätten från landstingets *bolagsstyrelser* vid extraordinära händelser, i enlighet med reglementets formulering, bör detta förtydligas. Revisionen anser att de två styrande dokumenten, reglementet och krishanteringsplanen inte är samstämmiga på denna punkt. Ett tydliggörande är angeläget då majoriteten av landstingets akutsjukhus drivs som aktiebolag under egna bolagsstyrelser.

Revisionen noterar att landstinget inte har fastställt någon krishanteringsplan för innevarande mandatperiod enligt de krav som gäller enligt lag om extraordinära händelser. Den senast fastställda planen är från föregående mandatperiod och beslutad av fullmäktige i april 2009. Revisionen konstaterar att krishanteringsplanen inte är i överensstämmelse med landstingets nuvarande organisation. Landstingsstyrelsens allmänna utskott, har till exempel en central roll i landstingets krishantering enligt krishanteringsplanen. Det allmänna utskottet avvecklades dock för flera år sedan. Enligt landstingets reglemente är det nu landstingsstyrelsens arbetsutskott som ansvarar för frågorna, men det framgår inte av planen.

4 Systematisk samordning av beredskaps- och säkerhetsarbetet

4.1 Centrala aktörer i landstinget

I enlighet med säkerhetspolicyn ska det finnas ett "*Råd för riskhantering och säkerhet*". Rådet har en central funktion inom landstingets säkerhetsarbete. Rådet består av ledande befattningshavare från landstingets bolag och förvaltningar och leds av den administrative direktören vid LSF. Enligt säkerhetspolicyn har rådet till uppgift att:

- samordna landstingets riskhantering och säkerhetsarbete
- genom nätverk samla sakkunskap i riskhanterings- och säkerhetsfrågor
- lämna förslag till säkerhetsstrategi
- följa upp landstingsövergripande incident-/skadestatistik
- behandla stora skadefall och kritiska händelser
- föreslå försäkringsstrategi
- följa upp effekter av vidtagna åtgärder
- löpande analysera och värdera förändringar i omvärlden som kan påverka säkerheten inom landstingskoncernen

[12] Stockholms läns landsting, Arbetsordningar, reglementen och delegationsordning, juni 2013

- samordna planering av säkerhetsrelaterade övningar
- rekommendera landstingsdirektören årligt mål för det övergripande säkerhetsarbetet
- koordinera verksamhetsövergripande projekt inom säkerhetsområdet

Revisionen kan konstatera att rådet inte har sammanträtt på flera år. Flertalet av de som intervjuats påtalar behovet av ett säkerhetsråd som aktivt tar sig an uppgifterna som anges i säkerhetspolicyn för säkerhetsrådet. Flera av de intervjuade menar dock att när rådet var verksamt så var det dels dålig kontinuitet i uppslutningen bland de deltagarna, dels saknade många av deltagarna praktisk erfarenhet och kompetens inom säkerhetsområdet. Enligt de intervjuade medförde detta i praktiken att rådet inte kunde leva upp till det ansvar, som rådet i form av sina medlemmar faktiskt hade.

Då beredskap- och säkerhetsfrågorna, enligt de intervjuade, till viss del är gemensamma för alla landstingets verksamheter finns det ett behov av ökad samordning och erfarenhetsutbyte inom området. Arbetsinsatser som mer är knutna till den specifika verksamhet som bedrivs av en viss förvaltning eller ett bolag skulle kunna behandlas i t.ex. en sjukvårds- eller trafikgrupp. Ett sådant upplägg kanske kan komma tillrätta med det tidigare upplevda problemet att skapa kontinuitet och intresse för frågorna i rådet, menar de intervjuade.

Det finns också, i enlighet med säkerhetspolicyn, en *koncernsäkerhetsstrateg*. Enligt policyn är koncernsäkerhetsstrategens roll och funktion bland annat att:

- vara föredragande i Rådet för riskhantering och säkerhet med ansvar för beredningen av rådets ärenden
- i samverkan med förvaltningar och bolag utveckla metoder och ta fram verktyg för riskanalyser och rapportering
- inhämta och sammanställa uppgifter om genomförda riskanalyser, konsekvenser och bedömningar av säkerheten som ett led i uppföljningen av säkerheten
- ansvara för regelverkshantering
- vara remissinstans i riskhanterings- och säkerhetsfrågor
- ta initiativ till övergripande information, utbildning och övning
- vara landstingets representant i kontakter med externa organisationer inom riskhanterings- och säkerhetsområdet.

Revisionen kan konstatera att koncernsäkerhetsfunktionen har varit obemannad under stora delar av 2013.

Den regionala enheten för kris- och katastrofberedskap (REK), vid LSF, svarar rent praktiskt för samordningen av krishanteringen och den katastrofmedicinska beredskapen inom landstinget. I dagsläget sorterar både koncernsäkerhetsstrategen och REK, likväl som landstingets informationssäkerhetsfunktion och enheten för personskydd och övriga säkerhetsfrågor vid LSF under LSF:s biträdande förvaltningsdirektör.

En översyn pågår av den organisatoriska hemvisten för REK, som till största delen föreslås överföras till HSN/HSF. Som motiv till omorganisationen av REK anges de synergier av främst medicinsk art som skulle uppstå om verksamheten bedrevs inom ramen för HSF:s uppdrag och organisation.

Dessutom pågår inom LSF ett arbete med att samordna de olika säkerhetsområdena som förvaltningen organiserar. De områden som berörs av omorganisationen inom LSF:s säkerhetsområde är säkerhetsskyddet, dvs. personsäkerheten, informationssäkerheten och de delar av REK som kvarstår inom LSF. Omorganisationen inom säkerhetsområdet, som motiveras med behovet av en starkare styrning inom området, beräknas implementeras i början av mars.

I intervjun med företrädare för WÅAB framkom att de inte är insatta i de frågor som behandlas i säkerhetspolicyn och i krishanteringsplanen. Revisionen kan dock konstatera att ett aktivt säkerhetsarbete bedrivs inom bolaget.

4.2 Regional samverkan

Länsstyrelsen har ett geografiskt områdesansvar för säkerhetsfrågor på regional nivå. *Kommunerna* har motsvarande ansvar på lokal nivå. Det geografiska områdesansvaret innebär ett ansvar att samordna arbetet mellan olika aktörer i krishanteringssystemet, både i planeringen inför och när allvarliga händelser inträffar. Länsstyrelsen ska bidra till att skapa en gemensam regional lägesbild samt stödja och samverka med berörda aktörer utan att överta aktörernas ansvar för ledning.

Inom Stockholmsregionen finns det ett Program för samverkan med fokus på att utveckla samverkansstrukturer inom områdena säkerhet och framkomlighet i vardagen likväl som i krissituationer. Programmet drivs av Länsstyrelsen tillsammans med ett stort antal regionala aktörer. Programmet, som pågått sedan 2011, bedriver ett antal projekt inom området är på väg att övergå i en reguljär linjeorganisation hos de olika deltagande verksamheterna, med landshövdingen som ordförande och en för verksamheterna gemensam politisk styrelsenivå, ett "Regionalt råd". Vidare är det tänkt att berörda landstings- kommun- och övriga direktörer ska fungera som ledningsgrupp för en rent operativ tjänstemannagrupp från deltagande myndigheter.

Av de intervjuer som revisionen har genomfört med företrädare för Länsstyrelsen i Stockholm samt Program för samverkan - Stockholmsregionen har det bland annat framkommit att de efterfrågar ett ökat koncerntänkande i landstingets styrning av beredskaps- och säkerhetsområdet. Som nämnts ovan, är en av koncernsäkerhetsstrategens uppgifter att vara landstingets representant i kontakter med externa organisationer inom riskhanterings- och säkerhetsområdet. Koncernsäkerhetsstrategen deltar emellertid inte som landstingets representant i den regionsövergripande samverkan för säkerhet som länsstyrelsen anordnar. Det innebär att länsstyrelsen behöver vända sig till flera olika verksamheter inom landstinget i sin roll som samordnare av frågorna i regionen, vilket, enligt dem, medför att det länsövergripande säkerhetsarbetet blir mer fragmentiserat och sårbart. Gentemot länsstyrelsen representeras landstinget dels av REK, dels av trafiknämnden men inte av HSN som formell beställare av sjukvård i regionen.

En annan reflektion från Länsstyrelsens företrädare är att landstinget i sin samverkan med Länsstyrelsen lägger ett allt för stort samordningsansvar för frågorna på Länsstyrelsen att samverka med landstingets upphandlade entre-

prenörer. Länsstyrelsen behöver ofta ta direktkontakt med de enskilda entreprenörerna i stället för att vända sig enbart till landstinget som är huvudman för verksamheterna.

4.3 Revisionskontorets bedömning

Som beskrivits ovan så har både rådet och koncernsäkerhetsstrategen centrala och viktiga funktioner för att säkerhetsarbetet ska fungera väl inom landstinget. Mot bakgrund av detta ser revisionen det som allvarligt att ingen av dessa funktioner har fungerat i enlighet med policyns intentioner under en längre tid. Rådet har inte haft några sammanträden på flera år medan funktionen som koncernsäkerhetsstrateg varit obemannad under stora delar av 2013.

Koncernsäkerhetsstrategen har inte, i enlighet med säkerhetspolicyns intentioner, fungerat som landstingets centrala samordnande kontaktyta gentemot länsstyrelsen och övriga berörda aktörer. I dagsläget är det trafiknämnden och REK som representerar landstinget i den regionala samverkan. HSN, som är landstingets beställare av hälso- och sjukvård deltar inte i denna samverkan. Revisionen anser att landstingsstyrelsen behöver se över dels hur sjukvårdens, dels de externa entreprenörernas frågor ska hanteras i de externa samverkans forumen.

Mot bakgrund av att en allt större del av landstingets verksamhet utförs av externa leverantörer är det angeläget att ta ställning till om dessa borde vara representerade i de fora inom området som finns inom landstinget och om de mer aktivt bör delta i landstingets strategiska och operativa säkerhetsarbete.

Det faktum att ett av koncernens bolag inte har kännedom om gällande policydokument inom området visar enligt revisionen att landstingsstyrelsens samordning behöver förstärkas så att området uppfattas som prioriterat av verksamheterna.

5 Uppföljning och utvärdering av beredskaps- och säkerhetsarbetet

Enligt den gällande säkerhetspolicyn med riktlinjer har landstingsstyrelsen ansvar för uppföljningen av säkerhetsarbetet inom landstinget. Vidare framgår att det systematiska säkerhetsarbetet ska möjliggöra uppföljning på alla nivåer. Ett uttalat syfte med uppföljningen är att dess resultat ska kunna användas för att förbättra säkerheten genom att erfarenheter i den egna liksom i andra organisationer tas till vara.

För att utveckla landstingets krishanteringsförmåga är det, enligt krishanteringsplanen, viktigt att utvärdera och ta tillvara erfarenheter från genomförda insatser. Enligt planen ska alla aktörer inom landstinget som berörs av kris och extra ordinära händelser svara för att utvärdering genomförs.

Både rådet och koncernsäkerhetsstrategen har centrala uppgifter som rör uppföljning av säkerhetsarbetet.

5.1 Uppföljning inom landstingskoncernen

Av säkerhetspolicyn framkommer att rådet för riskhantering och säkerhet ska samverka inom landstingskoncernen i ett gemensamt incident-/avvikelserapporteringssystem. Revisionen konstaterar att det saknas ett sådant system för inrapportering av allvarligare händelser.

Revisionen kan vidare konstatera att det inte framkommer av vare sig säkerhetspolicyn eller av krishanteringsplanen om och i sådana fall hur resultaten från genomförda uppföljningar och utvärderingar ska rapporteras till landstingets centrala koncernledningsnivå. Vid majoriteten av de intervjuade verksamheterna framförs att uppföljningar och utvärderingar genomförs av inträffade händelser, likväl som av genomförda beredskaps- och säkerhetsövningar, men att denna information inte efterfrågas från central nivå i landstinget.

5.2 Uppföljning av externa utförare

Den nämnd eller styrelse som ingår avtal med extern part ansvarar, enligt säkerhetspolicyn, för att risker relaterade till uppdraget analyseras, att kraven på riskhantering och säkerhet specificeras i avtalet och att uppföljning av avtalade skyddsåtgärder sker.

I de delar i avtalen mellan HSN och externa vårdgivare som rör beredskaps- och säkerhetsfrågor, hänvisar HSN till att; "Vårdgivaren ska följa vid var tid gällande...SLL:s egna riktlinjer och policys, se Uppdragsguiden". Revisionen kan dock konstatera att uppdragsguiden inte anger landstingets säkerhetspolicy.

De externa vårdgivarna berörs således inte av gällande säkerhetspolicy då den inte listas i uppdragsguiden, trots att det av säkerhetspolicyn framkommer att den gäller för alla verksamheter som bedrivs på uppdrag av landstingets förvaltningar och bolag. Efter att revisionen, i samband med föreliggande granskning, påtalat detta, meddelar HSN att man har för avsikt att rätta till det.

I granskningen har det framkommit att inga insatser vad gäller uppföljning av gällande avtal med externa vårdgivare, inom beredskaps- och säkerhetsområdet har genomförts. Utifrån genomförda intervjuer kan revisionen dock konstatera att det genomförs avtalsstyrning och -uppföljning inom beredskaps- och säkerhetsområdet inom både trafik- och fastighetsområdet.

Av intresse i detta sammanhang är att HSN, till skillnad från övriga intervjuade förvaltningar och bolag, saknar en säkerhetschef eller annan funktion med ansvar för övergripande säkerhetsfrågor.

5.3 Revisionskontorets bedömning

Mot bakgrund av att landstingsstyrelsen har ett ansvar för uppföljning inom säkerhetsområdet och att både rådet och koncernsäkerhetsstrategen har uttalade uppgifter på området, ser revisionen det som angeläget att landstingsstyrelsen stärker den centrala uppföljningen av verksamheternas beredskaps- och säkerhetsarbete. Att det saknas ett koncerngemensamt incidenthanterings-/avrapporteringssystem för inrapportering av allvarligare händelser, försvårar landstingsstyrelsens övergripande uppföljning inom området ytterligare.

Som nämnts ovan så framkommer det vare sig av säkerhetspolicyn eller av krishanteringsplanen om, och i sådana fall hur, resultaten från de uppföljningar och utvärderingar som verksamheterna själva genomför ska rapporteras till landstingets centrala koncernledningsnivå. Detta behöver förtydligas om syftet med verksamheternas uppföljning och utvärdering är att sprida erfarenheter inom både den egna och till andra verksamheter i syfte att förbättra beredskaps- och säkerhetsarbetet inom koncernen. Om inte erfarenheter från inträffade händelser tas om hand och kommuniceras ut till verksamheterna på ett systematiskt sätt kan de inte komma andra verksamheter inom landstinget till del.

Förväntar landstingets styrelser och nämnder en viss specifik insats av de leverantörer som landstinget tecknar avtal med bör avtalen vara så utformade att det tydligt går att utläsa vilka policyer som avtalsparten blir bunden av, vad insatsen går ut på och vilken ersättning som utgår för uppdraget. Revisionens bedömning är att vårdens avtalsskrivningar inom beredskaps- och säkerhetsområdet behöver utformas mer tydligt.

Som nämnts ovan så genomför HSN ingen avtalsuppföljning avseende entreprenörernas beredskaps- och säkerhetsarbete. Mot bakgrund av detta anser revisionen att HSN bör överväga att inrätta en egen funktion för övergripande säkerhetsfrågor inom förvaltningen för att skapa större möjlighet att följa upp säkerhetsarbetet, men också för att bli en aktiv part i landstingets interna och externa säkerhetsarbete.

Definitioner av nyckelbegrepp

Bilaga 1

Allvarlig händelse – Händelse som är så omfattande eller allvarlig att resurserna måste organiseras, ledas och användas på särskilt sätt.

Beredskap – tillstånd att vara beredd på kommande utveckling.

Extraordinär händelse – En sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner som kräver skyndsamma insatser från kommun eller landsting.

Incident – händelse som äventyrar eller kunnat äventyra säkerheten i ett system, en verksamhet eller rutin. Avsiktligt eller oavsiktligt åsidosättande av säkerhetsregler.

Katastrof – ett plötsligt och oförutsett händelseförlopp som:
1. medför allvarliga personskador, dödsfall eller omfattande skador på miljö och egendom vid en anläggning och eventuellt även i dess omgivningar
2. som fordrar större åtgärder och mer omfattande resurser än vad som är omedelbart tillgängliga.

Katastrofmedicinsk beredskap – Den beredskap som krävs för att omhänderta drabbade och minimera de somatiska och psykiska följdverkningarna vid allvarlig händelse.

Kontinuitet – verksamhets eller systems förmåga att fortgå och lämna önskat resultat, även under oönskade omständigheter.

Kris – allvarlig störning av grundläggande strukturer eller en försämring av fundamentala värden och normer.

Krisberedskap – att minska sårbarheten och öka förmågan att hantera kriser när de ändå inträffar.

Krishantering – Planering för och genomförande av åtgärder som behöver vidtas vid risk för en allvarlig störning i verksamheten, eller efter inträffande av sådan störning.

Risk – den sammanvägda bedömningen av sannolikheten för att en oönskad händelse ska bli verklighet och de konsekvenser händelsen kan få.

Tillbud – en situation när sådana riskfaktorer varit för handen att fara uppstått utan att det medfört någon skada. Ett avbrutet händelseförlopp som kunde medfört skada.

Kort om rapporten

Det bedrivs ett gediget beredskaps- och säkerhetsarbete på många håll inom landstingskoncernen. För att säkerställa ett effektivt beredskaps- och säkerhetsarbete behöver dock den centrala samordningen och uppföljningen av säkerhetsfrågorna stärkas. Det behöver tas fram tydliga och uppföljningsbara mål för landstingets säkerhetsarbete som utgår från en enhetlig definition av säkerhetsbegreppet. Styrdokument behöver ses över så de blir samstämmiga och anpassade till aktuell lagstiftning samt landstingets befintliga organisation.

Landstingsrevisorerna
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

Postadress: Box 22230, 104 22 Stockholm
Besöksadress: Hantverkargatan 25 B (T-bana Rådhuset)

Telefon: 08-737 25 00 **Fax:** 08-737 53 50
E-post: landstingsrevisorerna@rev.sll.se **Hemsida:** www.sll.se/rev

Org.nr: 232100-0016